

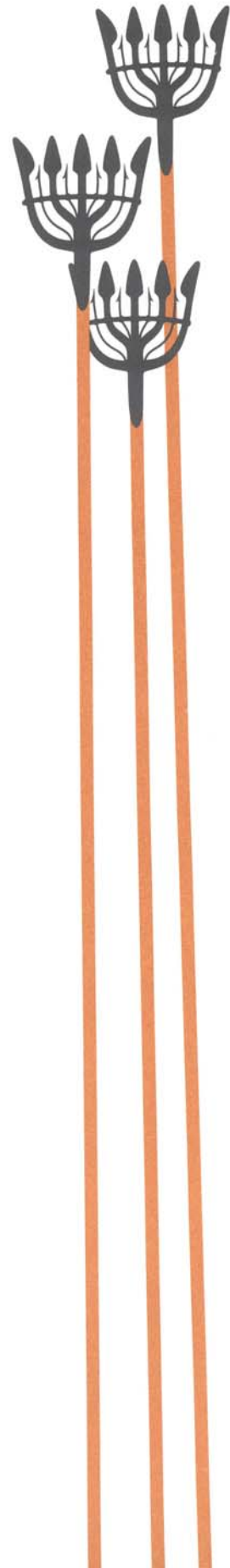
Frostentorp 5:5

Asarum socken, Karlshamn kommun

Särskild utredning

Blekinge museum rapport 2006:1
Mikael Henriksson

Bakgrund

Inför en förestående exploatering på fastigheten Frostentorp 5:5, Karlshamns kommun beslutade länsstyrelsen att byggnadsarbetena skulle föregås av en särskild undersökning (Lst Dnr 431-5398-05). Blekinge museum fick i uppdrag att genomföra nämnda utredning, vilken i sin helhet bekostades av Karlshamns Konsumentförening. Avsikten med föreliggande avrapportering är att redogöra för den arkeologiska arbetsinsatsens resultat.

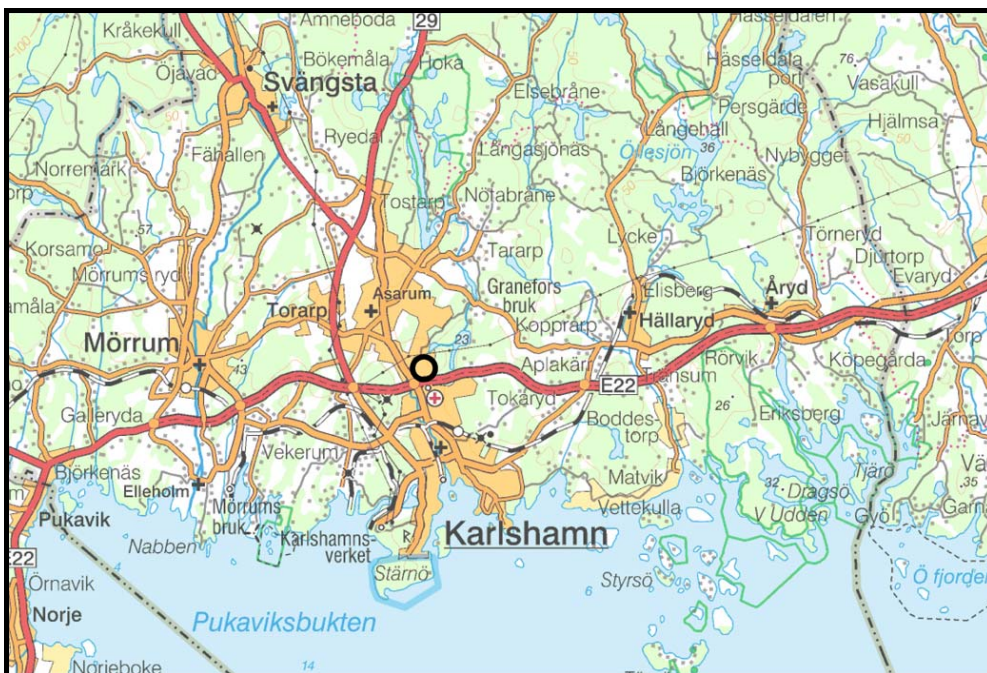

Fig.1 – Utredningsområdet markerat på Fastighetskartan.

Topografi och kulturhistoria

Den planerade exploateringen avser detaljhandel inklusive parkering inom fastigheten Frostentorp 5:5, strax norr om E22 och centruminfarten till Karlshamn. Utredningsområdet är beläget i en mot SV svagt sluttande terräng mellan ca 12 till 15 m.ö.h. och den aktuella ytan uppgår till ca 25000 m². Området kan beskrivas som en tomt- och naturmark av parkkaraktär, och det gränsar i öster mot ett kraftigt kuperat bergsparti samt en småskalig bebyggelse i form av kontor och ett mindre bostadskvarter. På den motsatta sidan av utredningsområdet flyter den närliggande Mieån och här finns även ett hotell, en bensinstation samt den NV-SO löpande Jannebergsvägen.

Kulturmiljön vid Mieån förefaller tidigt ha präglats av diverse industriella verksamheter. Ett tydligt exempel på en sådan är det bomullsspinneri, enligt engelsk modell, vilket anläggs under 1830-talet vid Strömman. Även i anslutning till det aktuella utredningsområdet fanns såväl omfattande fabriksmiljöer som parkanläggningar vid 1700-talets andra hälft. Under det eftermedeltida skedet samsas här, förutom diverse kvarnar, en stamp, ett garveri och ett tegelbruk (fig.2 resp 3). Inom fastigheten Frostentorp 5:5 anläggs så småningom, sannolikt under 1800-talets andra hälft, en parkanläggning vilken ännu fanns bevarad vid tiden för 1:a världskriget. Den södra delen av utredningsområdet förblir jordbruksmark långt in på 1900-talet. Under 1930-talet bebyggs sedan fastighetens norra hälft med ett hus i funkisstil, vilket rivs av kommunen under 1990-talet.

Fig.2 – Utredningsområdet markerat på Häradskartan 1915-19.

Fältarbetets genomförande

Det arkeologiska fältarbetet utfördes 2005-12-19 och genomfördes i form av sökschaktning med grävmaskin inom utredningsområdet under ledning av länsmuseets arkeolog. Sju sökschakt med en sammanlagd längd om ca 120 löpmeter drogs på de topografiskt mest representativa och lovande lägena i terrängen (bilaga 1). Sökschakten mättes in manuellt och digitaliserades i efterhand mot fastighetskartan i datorprogrammet ArcView 8. En övergripande fotodokumentation gjordes med digitalkamera och samtliga, sannolikt förhistoriska fynd som påträffades tillvaratogs.

Fig.3 – Kulturmiljöer i utredningsområdets närhet enligt storskifteskarta från 1770-talet.

Resultat och diskussion

Flera spår av växtlighet inom utredningsområdet minner om dess tidigare användning som park och trädgård. Här finns bl.a. bestånd av äldre ädellövträd, enstaka fruktträd samt diverse trädgårdsbuskar och kulturväxter. Utöver dessa inslag utgjordes de enda synliga spåren av den äldre trädgården av en stenmursrest mot SV och basen till en flaggstång. Efter avslutad sökschaktning framgick det att matjordslagrets tjocklek varierade mellan 0,2 och 0,3 m. Undergrunden bestod generellt av en grå till gulgrå lera. Inga arkeologiskt intressanta lager eller anläggningsspår framkom under fältarbetet, utan enbart helt moderna husrester, elledningar och vägspår från 1900-talet. Fynden som påträffades utgjordes i huvudsak av recent tegel, glas och porslinskärvor. Ett fåtal, bearbetade stycken flinta och kvarts tillvaratogs dock i Schakt 1 (bilaga 1 resp. fig.4). Det aktuella exploateringsområdet kan ur arkeologisk synpunkt betraktas som ett tämligen stort område. Det blygsamma fyndmaterialet och avsaknaden av anläggningar tyder på att utredningsområdet kan definieras som ett extensivt nyttjat markstycke innan 1800-talets mitt.

Fig.4 – Insamlat fyndmaterial Särskild utredning Frostentorp 5:5.

Figurförteckning

Fig.1 Utredningsområdet markerat på fastighetskartan

Fig.2 Utredningsområdet markerat på Häradskartan

Fig.3 Närliggande miljö som den återges på storskifteskarta från 1770-talet

Fig.4 Fyndfoto

Bilagor

Bilaga 1 - Schaktplan särskild utredning.

Källor

Kartor:

Asarum nr 1-14, 20 och 22 Storskifte på skog/skogsmark. Akt LMS: I1-2:1

Häradsekonomska kartan 1915-19. Blad 16. Karlshamn.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr och datum för beslutet: 431-5398-05

Blekinge museum dnr: 140-0638-05

Undersökningstid: 2005-12-19

Personal: Mikael Henriksson

Läge: Fastighetskartan, blad 3E 5i

Koordinatsystem: Plan 2,5 gon W Blekinge 10.

Koordinater för undersökningsytans sydvästra hörn: x: 6229429 y: 1440581

Dokumentation: Mätdata och 15 digitala fotografier förvaras i Blekinge museum.

Fynd: BIM 26157

Kartanvändning: ©LMV, Gävle, 2006 resp. ©LMV Ärende nr M2005/2857 ©LMV 2006. Ur Historiska Kartor™

Bilaga 1 - Söschakt Särskild utredning Frostentorp 5:5

